

РЕШЕНИЕ

№ 23700

гр. София, 09.07.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 52 състав, в
публично заседание на 18.06.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Силвия Димитрова

при участието на секретаря Албена Илиева, като разгледа дело номер **2345** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 – чл.178, вр. чл.38 от Закона за висшето образование (ЗВО).

Образувано е на основание постъпила жалба от М. Т. Б. от [населено място], с която е оспорена Заповед №РК36-470/17.02.2025 г. на Ректора на МУ – С.. С оспорения акт е наредено оспорващият да бъде отстранен от Медицински факултет при Медицински университет – С. от летния семестър на учебната 2024/2025 г. за срок от една учебна година. В жалбата се твърди, че оспорената заповед е издадена в нарушение на закона, като се иска установяване на нейния противозаконен характер, обявяването на нейната нищожност, евентуално цялостната ѝ отмяна на основание липсата на компетентност, нарушаване изискването за форма, нарушение на материалния закон и процесуалните правила. В съдебно заседание жалбоподателят се представлява от адв. К., който поддържа жалбата и моли оспорването да бъде уважено. Претендират се сторените по делото разноски.

Ответникът, Ректора на Медицински университет – С. в представен отговор от гл. юрисконсулт К. И. оспорва жалбата с доводи за нейната неоснователност, които се поддържат и доразвиват от процесуалния представител в съдебно заседание.

По делото са събрани писмени и веществени доказателства. Приложена е в заверено копие административната преписка.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, във връзка с доводите и твърденията на страните, приема за установено следното:

Административното производство е образувано по сигнал вх. №ВК-11/06.01.2025 г. от д-р В. К. до Ректора на МУ-С. и Декана на Медицински факултет по повод нарушаване на морално-

етичните норми от студента по „Медицина“ в Медицински факултет – М. Т. Б., III курс, 2-ра група с фак. № 39907. В изявлението е изложено с подробни мотиви защо се счита, че е уронен авторитета на двама от преподавателите на посочения студент – Проф. д-р А. В., дмн и Проф. д-р Л. Г., дм, както и на един от четирите факултета в структурата на МУ-С. – Факултет по обществено здраве, чрез публикуване на видеоклип в социалните мрежи от страна на студента. Видеоклипът е приложен към сигнала.

Във връзка с подадения сигнал с писмо вх. №154/09.01.2025 г. от Декана на Медицински факултет е изпратено писмено обяснение-извинение от М. Б.. Изложено е, че безспорно е налице нарушение на разпоредбите на чл.114, т.3 от ПУДМУС, за което е предвидена санкция съгласно чл.118 ПУДМУС и чл.128, ал.7 от ПППУГ учебна 2024/2025 г.

В становище вх. № ВК-72/13.01.2025 г. от К. И. – главен юрисконсулт на МУ – С. е изложено, че с поведението си студентът е уронил престижа на МУ – С., респективно на членовете на академичния състав, което е недопустимо, неетично, неморално и неуважително. Предвид това с отстраняването на студента ще бъдат осъществени всички цели при налагане на санкция, а именно да се превъзпита нарушителя към спазване на установения ред, да се въздейства възпитателно, превантивно и предупредително спрямо останалите студенти.

В доклад вх. № ВК-298/07.02.2025 г. от проф. д-р В. П., дм – председател на Комисията по етика и академично единство се сочи, че след запознаване на членовете на Комисията с подадения сигнал, видеоматериала, представените писмени обяснения, доклада и становището на юрисконсулта, членовете на Комисията са взели единодушно решение, че макар казусът да не попада в приложното поле и не подлежи на разглеждане от Комисията, да бъде направено предложение до Ректора, студентът М. Б. да бъде санкциониран съобразно регламентираното в Правилника за подготовка и провеждане на учебната 2024/2025 г., а именно да бъде отстранен по реда на чл.128, ал.7.

Издадена е оспорената в настоящото производство Заповед №РК36-470/17.02.2025 г. на Ректора на МУ – С., с която на основание чл.32, ал.1, т.4 от ЗВО, чл.44, ал.1, т.9 от ПУДМУС, Раздел IX, чл.128, ал.7 от „Правилник за подготовка и провеждане на учебната 2024/2025 г.“ е наредено, считано от 24.02.2025 г. да бъде отстранен от Медицински факултет на Медицински университет – С. от летния семестър на учебната 2024/2025 г. за срок от една учебна година М. Т. Б. – студент по специалност „Медицина“ ОКС Магистър 3-ти курс, Ф.. № 39907. Като мотиви за отстраняването са посочени нарушаване на морално-етичните норми на поведение чрез публикуване в интернет-пространството на видеоклип, с който се уронва по изключително арогантен начин авторитета на двама преподаватели – Проф. д-р А. В., дмн и Проф. д-р Л. Г., дм, както и уронване на престижа и доброто име на Факултета по обществено здраве „Проф. д-р Ц. В., дмн“, респективно на целия Медицински университет – С..

По делото са представени частични извлечения от Правилника за подготовката и провеждането на учебната 2024/2025 г. и Правилник за устройството и дейността на МУ – С. (ПУДМУС).

По делото е представен и е приет като доказателство, записан на флаш-памет видеоклипът, въз основа на който оспорващият е санкциониран.

Не е спорно между страните, че видеоклипът, чрез публикуването на който е прието, че е извършено нарушението, е бил публикуван в „История“, частен профил на оспорващия в Инстаграм. От представените от оспорващия доказателства относно частните профили в Инстаграм се установява, че споделените там видеоклипове изчезват от профила след 24 часа, като същите могат да бъдат видяни само от последователите на лицето.

При така установената фактическа обстановка съдът прави следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима като подадена в срок. Оспореният акт е връчен на 18.02.2025

г., а жалбата против него е подадена на 21.02.2025 г. при което е спазен предвиденият в разпоредбата на чл.149, ал.1 АПК 14-дневен срок. Насочена е срещу акт, подлежащ на пряк съдебен контрол за законосъобразност по аргумент от нормата на чл.38 от ЗВО. Подадена е от субект – адресат на акта, засегнат неблагоприятното от обективизираното в същия властническо волеизявление.

Разгледана по същество, същата е и ОСНОВАТЕЛНА.

В съответствие с изискванията на чл.168 ал.1 от АПК, съдът дължи извършване на цялостна проверка по чл.146 от АПК на обжалвания административен акт относно валидността му, спазването на процесуалноправните и материалноправните разпоредби по издаването му и съобразен ли е с целта, която преследва законът с издаване на актове от категорията на процесния такъв.

При извършената служебна проверка на законосъобразността на оспорения административен акт съдът приема, че същият е издаден от компетентен орган – Ректора на Медицински университет – С., съгласно чл.32, ал.1, т.4 от ЗВО. Нормата на ЗВО е категорична и не вмения на друго лице извън ректора на висшето учебно заведение правомощията по чл.32 от същия. Аналогична е и разпоредбата на чл.44, ал.1, т.9 ПУДМУС. Следователно не е налице отменително основание по чл.146, т.1 АПК.

Съгласно чл.59, ал.1 АПК административният орган издава или отказва издаване на акта с мотивирано решение, което следва да отговаря на изискванията на, ал.2 на чл.59 АПК. Оспорената заповед е издадена в противоречие с чл.59, ал.2, т.4 от АПК, тъй като в нейното съдържание липсват мотиви, обосноваващи тежестта на твърдяното нарушение. Административният орган не е изложил фактически и правни съображения, чрез които да е направена индивидуална преценка на конкретните обстоятелства, свързани с интензитета на нарушението, неговите последици и степента на отклонение от нормативно установеното поведение. Това препятства осъществяването на ефективен съдебен контрол за съответствие с принципите на пропорционалност и обоснованост, регламентирани в чл.6 и чл.35 от АПК.

В хода на проведената процедура са допуснати и съществени нарушения на административнопроизводствените правила.

Издадената заповед за отстраняване на студента е въз основа на започнато производство по подаден сигнал, като видно от представената по делото административна преписка е проведена процедурата по чл.128 от Правилник за подготовка и провеждане на уч. 2024/2025 г., предвид издадения доклад от Декана на Медицински факултет, с който се установява нарушение на разпоредбите на чл.114, т.3 от ПУДМУС, което попада в хипотеза за санкция съгласно чл.118 от ПУДМУС и чл.128, ал.7 от Правилника за подготовка и провеждане на уч. 2024/2025 г.

В закона не е разписан начинът за приложението на чл.74, ал.2 от ЗВО и по аргумент от чл.37 от ЗВО е налице препращане към Правилника за дейността на висшето училище и други негови правилници, в това число и Правилника за подготовка и провеждане на учебната 2024/2025 г. Въведени са обаче две различни процедури, една по реда на чл.128 от Правилника за подготовка и провеждане на учебната 2024/2025 г. и една по реда на чл.118 от ПУДМУС. Цитираните норми предвиждат, че наказанието се налага по предложение на ръководителя на образователното звено (чл.118) и въз основа на доклад на Декана/Директора при определени условия (чл.128). Очевидно и двете разпоредби уреждат начина за налагане на процесната ПАМ. Те са вътрешно противоречиви и ангажират различен ред на протичане на административното производство по издаване на крайния акт. В случая административният акт е издаден на основание чл.128 от ППП на учебната 2024/2025 г., като е посочен доклад от Декана на Медицински факултет вх. № 154/09.01.2025 г. Последният, представлява по същността си писмо-предложение, като няма

характеристиките на доклад, в т.ч. липсва изложение на фактите, оценка на ситуацията, обосновано становище и препоръка за краен акт. Още повече, с него се дава предложение за „санкция съгласно чл.118 от ПУДМУС и чл.128, ал.7 от ПППУГ учебна 2024/2025 г.“. Безспорното разминаване в предвидения ред за временно отстраняване на студента води до единствения извод, че проведеното производство е опорочено. Въпреки това обаче, и двете норми предвиждат всеобхватен анализ, преценка на значимите факти и обективност на ситуацията. Израз на този подход е събирането на мотивирани становища и предложения на различни длъжностни лица и колективни органи в йерархичния ред - от ръководителя на катедрата, от цялата обучаваща катедра, декана и факултетния съвет до ректора. Всички тези предложения и становища имат отношение за формиране на волята на ответника. Ако не беше налице недоразумението между двете разпоредби в правилниците, този подход би бил продължение на заложения в чл.35 от АПК принцип за изясняване на фактите и обстоятелствата от значение за случая. Въпреки разнопосочното решение на въпроса как се прилага отстраняването, в настоящия случай не е спазена нито една от предвидените процедури и ответникът не може да се ползва от противоправното си поведение, в положение, в което сам се е поставил. Липсва доклад на Декана/Директора, като представения Доклад от председателя на Комисията по етика и академично единство не може да го замести. Още повече, в последният ясно е записано, че казусът не попада в приложното поле на Комисията по етика и академично единство. Всички тези пропуски имат съществено значение за спора, доколкото ако не бяха допуснати би било възможно да се установи различна фактическа обстановка по същество, като примерно налице ли е системно неизпълнение на правилниците на университета от страна на студента и уронил ли е той авторитета на Медицински университет – С.. Освен това, жалбоподателят не е уведомен за започване на административното производство - чл.26 от АПК, не е изискано мнение или становище от него и не му е осигурена възможност за участие, в нарушение на чл.34 от АПК. Тези пропуски не се компенсират с даденото от М. Б. писмено обяснение-извинение по повод публикуваното в социалните мрежи, тъй като няма данни студентът да е бил със съзнанието, че дава информация именно във връзка с образуваното административно производство по временното му отстраняване. Правото на защита на студента е компрометирано, доколкото е лишен от възможност да прегледа преписката, да изрази становище по доказателствата и исканията, да направи възражения. Това от своя страна опорочава приложението на основни принципи на административния процес и най-вече този за предоставяне на равни процесуални възможности за участие в производството и защита на законни права и интереси. Всичко изброено свидетелства за допуснато съществено нарушение на процесуалните правила, което обуславя процесуалната незаконосъобразност на акта и е самостоятелно основание за неговата отмяна.

Заповедта е издадена и в противоречие с материалния закон.

Съгласно разпоредбата на чл.67 от ЗВО статут на студент, докторант или специализант се придобива при записване във висше училище и се загубва при отписване, както и за срока на отстраняване от висшето училище по чл.74, ал.2. Отстраняването от висшето училище по реда на чл.74, ал.2 ЗВО става за определен срок при: 1. предоставяне на неверни данни, въз основа на които е приет във висшето училище, или подправяне на документи за студентското му положение; 2. системно неизпълнение на задълженията си по учебния план или правилниците на висшето училище; 3. осъждане на лишаване от свобода за извършено умишлено престъпление от общ характер.

Всички въпроси на устройството и дейността на висшето училище, неуредени в закона, се регламентират с Правилника за дейността на висшето училище и други негови правилници

съгласно чл.37 от ЗВО. Разпоредбите на Правилника за устройството и дейността на Медицински университет – С. предвиждат, че студентите са задължени с поведението си да утвърждават доброто име и образователните традиции на МУ – С. (чл.114, т.3), като съгласно чл.118 от същия, студент, който наруши ЗВО, настоящия правилник и произтичащите от него разпоредби се санкционира с забележка, последно предупреждение, отстраняване от университета или изключване, според тежестта на нарушението с заповед на ректора по предложение на ръководителя на образователното звено. Отстраняването на същия е за срок от една до пет години.

Разпоредбата на Правилника за подготовка и провеждане на учебната 2024/2025 г. предвижда съгласно ал.7 на чл.128, че при нарушаване на Правилниците на МУ – С. и морално-етичните норми на поведение, студентите се санкционират съгласно условията и реда на Правилниците на МУ – С. и ЗВО със заповед на Ректора на МУ – С., за срок до пет години.

От анализа на посочените разпоредби се очертава извода, че отстраняването от висшето училище е наказание от по-тежък вид, с оглед другите предвидени в Правилника наказания, в т.ч. забележка и последно предупреждение. Такъв е и духът на закона, предвид, че разпоредбата на чл.74, ал.2, т.2 ЗВО предвижда отстраняване от висшето училище за определен срок при системно неизпълнение на задълженията по учебния план или правилниците. В този смисъл изборът на тежката санкция „отстраняване от висшето училище“ следва да бъде надлежно мотивирана и съобразена с деянието. В противен случай, същата би била неоснователна за извършеното нарушение.

В случая в оспорваната в настоящото производство заповед липсват мотиви във връзка с тежестта на извършеното нарушение. Не се съдържа анализ на конкретните обстоятелства, свързани с характера, начина на извършване на нарушението и последиците от него, което възпрепятства съда да извърши ефективен контрол за законосъобразност по отношение на наложената санкция. Тук трябва да се припомни и обстоятелството, че студентът е лишен от възможност да изложи своята позиция по въпроса, да ангажира доказателства и да направи възражения в хода на производството по отстраняването му, с които да защити правата си. Тоест, казусът е разгледан едностранно.

Заповедта противоречи и на целта на закона. Чл.6 от АПК гарантира спазването на принципа на съразмерност, според който административните органи упражняват правомощията си по разумен начин, добросъвестно и справедливо, а административният акт и неговото изпълнение не могат да засягат права и законни интереси в по-голяма степен от най-необходимото за целта, за която актът се издава. В процесния случай с отстраняването на жалбоподателя за една година и при положение, че не е доказано системно неизпълнение, не е спазена целта на закона, така както е прокламирана в чл. 2 от ЗВО. Издаването на определен административен акт трябва винаги да бъде използван в рамките на закона и в изпълнение на неговата цел. Отклонението от това правило води до превратно упражняване на власт, както е в процесния случай.

Предвид изложеното, настоящият съдебен състав намира оспорената заповед за издадена от компетентен орган, в кръга на предоставените му правомощия, но същата не е издадена в изискуемата от закона форма за валидност, предвид че е немотивирана, в нарушение на административно производствените правила и материалния закон, и противоречи на целта на закона.

При този изход на делото основателно се явява своевременно направеното от процесуалния представител на оспорвания искане за присъждане на направените разноски. От представените в тази насока доказателства е видно, че е платена държавна такса от 10 лева и адвокатско възнаграждение от 1500 лева, които суми се

дължат на оспорващия. Съдът намира за неоснователно направеното от процесуалния представител на ответника възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение с оглед фактическата и правна сложност на делото и обема на извършената работа. Предвид това ЮЛ, чийто орган е издал отменения акт, а именно Медицински университет – С., следва да бъде осъден да заплати на оспорващия деловодни разноски в общ размер на 1510 лева.

Водим от гореизложеното и на основание чл.172, ал.2 АПК Административен съд - София-град, Второ отделение, 52 състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Заповед №РК36-470/17.02.2025 г. на Ректора на МУ – С..

ОСЪЖДА Медицински университет – С. да заплати на М. Т. Б. от [населено място] деловодни разноски в размер на 1510 /хиляда петстотин и десет/ лева.

Решението подлежи на обжалване пред ВАС в 14-дневен срок от уведомяване на страните, на които на основание чл.138, ал.3 АПК да се изпрати препис от същото.

СЪДИЯ: